

N:o 17.

Ank. till Riksd. kansli den 2 mars 1897, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af kamrarnes återremiss af lagutskottets utlåtande, n:o 9, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af förordningen angående patent den 16 maj 1884, dels ock väckt motion om ändrad lydelse af 25 § i samma förordning.

I utlåtande, n:o 9, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af förordningen angående patent den 16 maj 1884, dels ock en af herr de Laval inom Första Kammaren väckt motion om ändrad lydelse af 25 § i samma förordning, hemställde utskottet,

- 1) att ifrågavarande proposition måtte af Riksdagen antagas;
- 2) att herr de Lavals motion, i hvad densamma öfverensstämde med Kongl. Maj:ts ofvanberörda proposition, måtte anses besvarad genom Riksdagens beslut i anledning af utskottets under 1) gjorda hemställan; samt
- 3) att herr de Lavals motion i öfrigt icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hafva emellertid båda kamrarne till utskottet återförvisat berörda utlåtande i dess helhet.

Denna åtgärd har, enligt hvad den vid ärendets behandling inom kamrarne förda diskussion gifver vid handen, berott derpå, att kamrarne ansett syftet med herr de Lavals motion vara förtjent af uppmärksamhet och sålunda velat lemna utskottet tillfälle att ånyo taga motionen i fråga under ompröfning och till Riksdagen inkomma med nytt förslag i ämnet.

Rörande den i utskottets förenämnda utlåtande omhandlade kongl. proposition förefans, af diskussionen att döma, icke inom kamrarne någon mot utskottets derutinnan gjorda hemställan stridande uppfattning. Att äfven denna del af utlåtandet till utskottet återförvisats, torde därför få anses hafva föranledts af den omständigheten, att propositionen i fråga delvis afsåg ändring i samma paragraf af patentförordningen (§ 25), om hvars ändrade lydelse herr de Laval i sin motion hemställt. För att ej utestänga möjligheten för Riksdagen att, derest sådant efter förnyad utredning kunde befinnas lämpligt, antaga den af herr de Laval föreslagna formuleringen af ifrågavarande paragraf eller annan lagändring i motionens syfte, befans det alltså nödigt att till utskottet återförvisa dess betänkande, äfven i hvad detsamma afsåg oftanämnda kongl. proposition.

Vid sådant förhållande saknar utskottet, då det nu går att i förevarande ämne ånyo sig yttra, anledning att underkasta den kongl. propositionen ytterligare granskning; utskottet kan alltså inskränka sig till att taga herr de Lavals motion i förnyadt öfvervägande.

Hvad då först beträffar den i motionen föreslagna formuleringen af 25 §:s 2 mom. — hvilket innefattar den ändring, som motionären utöfver Kongl. Maj:ts proposition ifrågasatt — kan utskottet ej frångå sin förut uttalade mening, att densamma ej bör godkännas. Bestämelsen är af motionären sålunda formulerad:

»Med afseeude å uppfinning, skyddad i stat, som för här i riket patenterad uppfinning gör motsvarande medgifvande, eger Konungen förordna:

1) — — — — —

2) att, om någon, som i den främmande staten åtnjuter skydd för en här i riket patenterad uppfinning, fullgjort hvad i den främmande staten är för skyddets bibehållande föreskrifvet, hans underlåtenhet att här i riket utöfva uppfinningen icke må anses medföra den för sådan underlåtenhet eljest här stadgade påföljd.»

Genom ett godkännande häraf skulle — utskottet tillåter sig ånyo betona detta förhållande — möjliggöras, om också motionären ej åsyftat något sådant, att icke blott en utländsk utan äfven en svensk uppfinnare, som, förutom i Sverige, äfven i ett främmande land, med hvilket patentkonvention afslutits, erhållit patent å en uppfinning, skulle kunna utöfva uppfinningen endast i det främmande landet och det oaktadt vara bibehållen vid sin patenträtt inom Sverige.

Äfven ur andra synpunkter, som blefvo vid frågans behandling inom Andra Kammaren framhållna, är den af motionären föreslagna formuleringen olämplig.

Sålunda skulle ett antagande af densamma och en på grundvalen deraf afslutad konvention med Tyskland försvåra att i den svenska patentförordningen införa det utbyte af utöfningstvång mot licenstvång, som af sistlidet års Riksdag satts i fråga.

Ej heller bör det, enligt utskottets mening, kunna ifrågasättas att nu bifalla motionärens förslag efter vidtagande af de ändringar, som för undvikande af ofvan antydda olägenheter kunde befinnas erforderliga. Derest motionens syfte skall kunna vinnas, måste nemligen, såsom jemväl påpekats, jemkningar antagligen ske äfven i andra paragrafer af patentförordningen, och härom föreligger intet förslag, hvarförutom derigenom skulle vållas ett långt och kanske äfventyrligt uppskof med afslutande af den patentkonvention med Tyskland, hvarom underhandlingar pågå.

Det återstår alltså, enligt utskottets mening, endast en utväg för Riksdagen att gifva tillkänna sin anslutning till motionens syfte, den nemligen att i skrifvelse hänvända sig till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till de lagändringar, som för vinnande af nämnda ändamål befinnas erforderliga.

En sådan framställning vill utskottet ej motsätta sig. Ehuru utskottet vidhåller sin förut uttalade uppfattning, att en lagändring i motionens syfte åtminstone under vissa förhållanden kan komma att medföra olägenhet och men för den inhemska industrien, är nemligen uppenbart, såsom utskottet också förut uttalat, att en sådan ändring skulle för uppfinnare och innehafvare af uppfinnarerätt medföra väsentliga fördelar. Frågans afgörande torde alltså böra bero på ett noggrannt och omsorgsfullt vägande af dessa olägenheter och fördelar gent emot hvarandra. Utredningen och pröfningen härutinnan lærer också lämpligen böra åt Kongl. Maj:t uppdragas.

Med stöd af det anförda får utskottet alltså, i anledning af återremissen, hemställa,

1) att Riksdagen, med föranledande af herr de Laval's förslag till ändrad lydelse af 25 § patentförordningen, i hvad detsamma skiljer sig från Kongl. Maj:ts ofvannämnda proposition, måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huruvida det, utan att medföra större olägenhet för den industriella verksamheten här i riket, kan vara lämpligt och ändamålsenligt, att, under förutsättning att svensk medborgare, som för uppfinning här i riket åtnjuter patentskydd och jemväl å samma uppfinning i främmande stat erhåller patent, berättigas att i den främmande staten tillgodonjuta det skydd, som patentet der medför, äfven om han underlåter att der utöfva uppfinningen, Konungen må kunna förordna, att medborgare i den främmande staten skall för uppfinning, å hvilken patent i båda länderna meddelats, här i riket åtnjuta skydd under enahanda vilkor, som för svensk medborgare i den främmande staten medgifvits, samt, om förhållandena dertill föranleda, låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till i sådant afseende erforderlig förändring i kongl. förordningen angående patent den 16 maj 1884;

2) att kamrarne behagade fatta beslut rörande utskottets i utlåtande n:o 9 under 1) gjorda hemställan;

3) att kamrarne likaså behagade fatta beslut angående utskottets i förenämnda utlåtande under 2) gjorda hemställan.

Stockholm den 2 mars 1897.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.